

וקראת לשבת עונג

אלון מרין הפאכע באקאנע וואס ווארט פלאנען

גלייך מס' 703

פרשת פנחס

י"ט בתמוז התשפ"ג

טל': 054-8457834 | לקבלת העלון בדוא"ל: alon102010@gmail.com

לע"נ שאול בן סלביה ע"ה | לע"נ שלמה יחיאל בן שבה ע"ה | לע"נ יצחק בן מייסה אסתר ע"ה | לע"נ שמעון בן חביבה ע"ה | לע"נ רחל שנהיה בת מנורה ע"ה

לע"נ מרן הגאון ר' שלום בן תופחה זצוק"ל, מרן הגאון ר' ירחמיאל גרשון בן מרים זצוק"ל והגאון ר' שמעון בן חביבה זצוק"ל

לאורו נלך

קווים מדמותו המופלאה של מרן מלכא, רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל

סיפר אחד מנכדיו, "לפני שנתיים, יצאה משפחתינו לנופש. כשנפרדתי ממנו אמרתי בבדיחותא: 'כמה היינו שמחים אם גם מרן היה מצטרף אלינו, להחליף כוחות'. כתשובה הרביץ בי מרן את משנתו: "כמה שנים נשאר לי לחיות, אינני יכול לצאת לשום מקום! אני חייב לכתוב ספרים, מי יורה הלכה לעם? מה אשאר לדור העתיד?"... פלאי פלאים! מרן כבר חיבר למעלה מחמישים ספרים, וכל מאווייו - לכתוב הלכה נוספת ולקבוע פסק הלכה נוסף. כל דקה חשובה לו. אין לו פנאי, כי 'מה אשאר לדורות הבאים?'...

מי שהיה צמוד למרן זי"ע בעשרים ושתיים השנים האחרונות, היה משמשו בקודש, הרב צבי חקק שליט"א, שזכה לשמש את גדול הדור והדרו וללוות אותו בכל אשר ילך. וכך העיד: אני רוצה לחשוף כאן סוד מתוך הבית! בשנים האחרונות, הצטערו רבים כי אינם יכולים להיכנס אל מרן. גם מרן עצמו מיעט מאוד לצאת מהבית. שוב לא ראו אותו כל כך. אנשים אולי התרעמו עליי, אך אומר לכם את האמת: מרן היה לחוץ מאוד בזמן! מרן אמר לנו בנחרצות: "העבודה שלי היא להשאיר סולת נקייה לדור. שורר בלבול רב בלימוד התורה. יש רבים שלא יודעים ללמוד, ויש כאלו שיודעים אך נוטים להתבלבל בנבכי שיטות וסוגיות. עליי להיות אחראי לכך שמי שירצה באמת ללמוד תורה כסולת נקייה, יוכל לעשות זאת על ידי הלימוד בספרים שלי".

כל זמנו, בכל ימי חייו, היה סביב התורה וחיבור ספריו. בכך ראה את העמדת הדור על תלו. הוא היה אומר: "אני עושה זאת בשבילי, אני עמל וטורח למען הדור!" סיפר הגרמ"ח מזרחי שליט"א רב שכונה בבת ים, באחד הימים הוצרך להגיע אל ביתו של מרן, "הגעתי לביתו של הרב בשעה 8:30 בבוקר, נקשתי בדלת, והרבנית ע"ה פתחה את הדלת, שאלתי אותה: היכן כבוד הרב? "הוא ישן!" - השיבה הרבנית - "תמתין לו, בשעה 9:00 הוא ביקש שאעיר אותו. אמש בחצות לילה, הוסיפה הרבנית וסיפרה, התקשרו לרב מארצות הברית אודות בעיה הלכתית חמורה שהתעוררה להם שם, כנראה שזו הייתה שאלה מסובכת מאד. הרב נותר ער כל הלילה וישב על המדוכה ובשעה 7:00 השיב את תשובתו לאנשים באמריקה, ומיד ניגש לתפילת שחרית. בשעה 8:15 כשסיים להתפלל עלה לנוח מעט וביקש שאעיר אותו בשעה 9:00 כדי שישב אל לימודו וסדריו". - וכך היה.

בפתח הגליון

ברכה"ג שלום מאיר ואלק שלום"א

כוחה של מצוה

הרב שפירא, ממיאמי שבארצות הברית, ביקר בארץ לפני כמה שנים. הוא סייר בירושלים ביום שישי בצהריים. היה חם, ממש לוהט, אבל רב מכובד לא ישתה בקיוסק, ברחוב. הלך עד שראה חנות מכולת פתוחה. נכנס, וביקש לקנות בקבוק שתיה קלה. המוכר היה יהודי ישיש שזקנו יורד על פי מידותיו, ובתשובה ענה לו בשאלה שלא ממין העניין: "מה השעה?"

הסתכל הרב שפירא בשעונו, וענה: "עשרה לשתיים עשרה, מדוע?" אמר הישיש: "טוב, אם כך - אמכור לך. מיום שישי בחצות אני סוגר את החנות. איני מוכר דבר". מעניין.

התחיל הרב שפירא לשוחח עימו. התברר שהוא היה קצב בעיירה קטנה ברוסיה. לאחר מכן עלה ארצה ופתח חנות מכולת. אדם פשוט וירא שמים.

"שם, ברוסיה, היו שני נערים מוכשרים. בנים למשפחות עניות". סיפר האיש. "אני שלחתי אותם ללמוד בישיבות, על חשבונאי. לאחד מהם קראו אהר'לה. זאת אני זוכר. את שמו של השני שכחתי. שלחתי אותם ללמוד בישיבת סלבודקה, ותמכתי בהם. מה איתם היום, איני יודע".

כשהרב שפירא שמע את שם העיירה משם הגיע אהר'לה לישיבת סלבודקה, סוויסלוק' הוא ממש יצא מן הכלים:

"אתה יודע את מי שלחת לישיבה?" קרא בהתרגשות, "את הגאון רבי אהרן קוטלר! ראש ישיבת לייקווד.

החנווני שמח מאוד לשמוע על כך, ומיהר לסגור את החנות. חצות היום הגיע... אבל הרב שפירא לא היה יכול להרגע. איך שיהודי יכול לקנות את עולמו במעט רצון טוב! להעניק לדור את רבי אהרן קוטלר!

כשהוא חזר לאמריקה, פגש בגאון רבי יעקב קמינצקי וסיפר לו את הסיפור. זרחו עיניו של הרב קמינצקי, ואמר: "ודאי! והיודע אתה מי הנער השני? זה הייתי אני!"...

מעשה שהיה הוא, ומעשה שבכל יום - בנו עצמנו! הכיצד? לא, לא גידלנו בפרוטותינו את מאורי הדור, את הגאון רבי אהרן קוטלר והגאון רבי יעקב קמינצקי, זכר צדיקים לברכה. אבל בפרוטותינו ובמעשינו גידלנו את... עצמנו!

"ועשיתם את חוקותי ואת משפטי תשמרו ועשיתם אותם, וישבתם על הארץ לבטח" - "אתם" כתיב, בלא וי"ו. ודרשו חז"ל, שהמקיים את המצוות "כאילו עשאו לעצמו", יצר את אישיותו, גיבשה וליטשה, רוממה והעצימה. כל מעשה חסד, בונה את האדם: "יותר ממה שבעל הבית עושה עם העני, העני עושה עם בעל הבית".

העני מקבל פרוטה, והנותן משריש בקירבו את מידת ההטבה ונהיה לאיש חסד! כל מצוה בונה את האדם, ותלמוד תורה כנגד כולם!

פנחס קם ועשה מעשה - האם ידע, האם שיער, שבזכותו יקבל ברית כהונת עולם, לו ולזרעו אחריו?

ואנו - "כל העושה מצוה אחת, מטיבין לו ומאריכין ימיו ונוחל את הארץ (העולם הבא)"! "זוהכא לו, ולדורותיו, ולדורות דורותיו, עד סוף כל הדורות!" ראו מה כוחה של מצוה אחת, אבן בניין באישיות האדם, מלבד שכרו בשני העולמות!

עולים במעלות

הגות, מחשבה ומוסר

"בקנאו את קנאתי בתוכם"

אחד מהעוסקים בקירוב רחוקים בארץ ישראל, לקח קבוצה של אנשים מקיבוץ הראות להם את העיר בני ברק. הוא הראה להם את הישיבות, בתי הכנסת ועוד מקומות שונים.

במהלך הסיוור הכניסם לבית רבינו מרן הגראי"ל שטיינמן זצוק"ל, והראה להם את הבית בפשטותו, ובהמשך הכניסם לרבינו. סיפר לרבינו מי הם, ולבסוף ביקש שיברך אותם.

רבינו סרב: "הם אינם ראויים לברכה, הם מחללי שבת, ואיני יכול לברך!".

ניסה הלה שוב ושוב, אך רבינו לא הסכים בשום אופן.

הם חזרו לביתם, ולאחר כמה ימים שאל אותם המדריך, מאיזו נקודה הם התרשמו ביותר בעיר בני ברק?

פה אחד אמרו כולם: מכך שרבינו לא הסכים לברכם...

הם הסבירו, כי ראו שאפילו בדור חנפן ושקרן כל כך, שבו כל אחד מנסה לרמות את השני ולשקר עליו, כאן קיים איש אמת שאינו חושש לומר את דעתו האמיתית עליהם בפניהם.

זה היה הדבר שהתפעלו ממנו יותר מכל דבר אחר, ומיד המשיכו וביקשו שידאגו להביא להם אברכים שילמדו אותם, כיצד צריכים יהודים להתנהג בשבת קודש.

כך ארע גם לאחד המוסדות בארץ ישראל, שהסתמך מאד על תרומתו הגדולה של יהודי מסורת.

באחד הימים קרא הלה בעיתונות החילונית על רבינו, התרשם והתעניין, ובהזדמנות הראשונה ביקש ממנהלי המוסדות, שיסדרו לו אפשרות להיכנס אליו ולראותו.

המנהלים נענו לבקשת ונסעו איתו לבית הרב. כשנכנס השפיל מרן את עיניו לכיוון הרצפה.

"יש כאן יהודי שתורם הרבה כסף ורוצה ברכה" – אמרו המנהלים.

השאיר רבינו את עיניו מושפלות ושאל את היהודי: "האם אתה שומר שבת?"

העשיר גימגם משהו בתשובה, ורבינו נפרד ממנו לשלום ולא הסכים לברכו.

בכל הדרך חזור, שתק הנדיב ושתקו המנהלים. הם הרגישו שהם נפלו כאן לבוץ, והתחרטו על כך שהגיעו בכלל.

כשהגיעו למחוז חפצם פנה אליהם הנדיב ואמר להם: "דעו לכם, האיש הזה שהיינו אצלו – הוא אוהב אותי באמת. יש כאלו שאוהבים את הכסף שלי, ובשביל זה לא יעירו לי על דברים מסוימים כדי שלא יפסידו. אבל כאן זה היה אחרת!".

מטמונים מהפרשה

הגיגים ומעשיות

"ותקרבנה בנות צלפחד בן חפר בן גלעד בן מכיר בן מנשה למשפחת מנשה בן יוסף" (כו, א).

מבאר רש"י מדוע נזכר כאן "למשפחת מנשה בן יוסף", והלא כבר נאמר "בן מנשה"? אלא לומר לך שכשם שיוסף חיבב את הארץ, כך גם בנותיו חבבו את הארץ, ללמדך שהיו כולם צדיקים!

בחורף של שנת תרע"ח הוכרזה "הצהרת בלפור". היתה זו הצהרה מטעם ממשלת בריטניה המאשרת את זכותם של היהודים להתיישב בארץ ישראל. כאשר הודיעו ל"חפץ חיים" על שמחתם של תושבי ארץ ישראל בהצהרה זו, פרץ בבכי מר והתייפח בדמעות חמות...

הקדוש ברוך הוא הבטיח לנו - אמר ה"חפץ חיים" - "ופרצת ימה וקדמה!" הבטחה זו היא "שטר בטוח" שהקדוש ברוך הוא יפרענו במועדו ללא כל ספק!

והנה באים אנשים ומוסרים אותו לגויינא תמורת אחוז קטן...

שמחים הם ב"הצהרה" כאילו כבר באה הגאולה השלמה... ליותר מזה אינם זקוקים?!... ליותר אינם מצפים?!... והמשיך לבכות.

"ובנים לא היו לו" (כו, ג).

מעשה בחסיד אחד שבמשך שנים רבות לא נפקד בזרע של קיימא. פעמים רבות נסע החסיד לרבו הצדיק רבי אברהם בורנשטיין מסוכוצ'וב, בעל ה"אבני נזר", אולם בכל פעם התחמק ממנו הרבי בתואנות שונות וברכה לא נתן.

המתין החסיד לשעת כושר בה יוכל למצוא את רבו בעת רצון, ואכן שעה כזאת נמצאה. היה זה בעת ההקפות בליל שמחת תורה, הרבי, בעל ה"אבני נזר", היה שרוי בשמחה עצומה ופניו להטו בלבת אש של דביקות ושמחת התורה. ניגש החסיד אל רבו וזעק מקירות ליבו: רבי, ברכני! הרהר הרבי רגע קט ואמר: האם מבקש אתה שאברך אותך בן שיהיה כוומר?!...

שמע החסיד את הדברים ופניו חוורו. עתה הבין את פשר כל התחמקותיו של הרבי. גזירת שמים היא. לימים נפטר האדמו"ר בעל ה"אבני נזר" ואת מקומו מילא בנו רבי שמואל, בעל "שם משמואל".

שנה אחת כאשר הגיע החסיד לרבו פתח הרבי ואמר: מברך אני אותך שהשנה תזכה בעזרת ה' לבן זכר! נבהל החסיד ולא ידע מה לענות.

כאשר ראה הרבי כי כן, זרז את החסיד שיסביר לו מפני מה אינו שמח בברכה, והלה סיפר את כל אשר אירע בעבר.

למרות זאת - אמר הרבי - אברך אותך בן זכר ואתה תענה "אמן" על ברכתי זאת. באותה שנה נתקיימה ברכתו של הרבי ונולד בן לאותו חסיד.

לימים פרצה המלחמה הגדולה וערים שלימות חרבו על יושביהן. בנו של אותו חסיד ניצל והצליח להגיע לחוף מבטחים על ידי כך שהתחפש לכוומר...

ביני לבני

הרה"ג פנחס ברייער שליט"א מח"ס "לגדל" על חינוך ילדים

השקעה לדורות

בפרשת השבוע נאמר, "והייתה לו ולזרעו ברית כהונת עולם"

תחת אשר קינא לאלוקיו ויכפר על בני ישראל". פנחס זכה לכהונה וזיכה את בניו לדורי דורות בדרגה הגבוהה של כהונה, והכל בשל מעשה אחד, הוא ידע מה לעשות ברגע הנכון. כשכולם בכו על חילול ד' ומשה רבינו נעלמה ממנו הלכה, רק פנחס מתוך קנאות לד' קינא קנאת ד' ובשל כך זכה וזיכה לדורות. מדהים! ישנן הזדמנויות של רגע בהן זוכים לדורי דורות. רגע של התגברות, רגע של קידוש שם שמים. את פירות אותה התגברות אוכלים עד סוף כל הדורות. מסופר שפעם הגיע לרבי מלובאוויטש ז"ע בחור כהן של"ע ירד וירד מדרך הים עד שחשב לנתק את הקשר היהודי ע"י נישואין לגויה, רח"ל. אמר לו הרבי, הנה אני דור שבעי לאדמו"רים ומנהיגים בישראל ולא זכיתי לקדושת כהונה ואתה ללא שום מאמץ מצדך זכית בקדושת כהונה. ואת כל זה אתה רוצה להפסיד?! הכהן הגדול ה"חפץ חיים" זיע"א היה אומר תמיד, אתם יודעים למה זכיתי לכהונה? כי היה פעם מצב של חילול ד' בחטא העגל והסבים שלי לא נסחפו אחרי האווירה ולחמו למען שמו יתברך, לכן זכיתי

לקדושת כהונה על כל מתנותיה... נקודה למחשבה. אין לנו מושג מה הן השלכות החיוביות של כל מעשה חיובי, של כל התגברות שאנו ההורים עושים מצדינו. אין לנו מושג עד כמה זה משפיע מיד ולדורות. מחשבה זו נותנת לנו המון כוח כשאנו עומדים בפני ניסיון, זה נותן מימד אחר לניסיון, מבינים שלא מדובר במשהו זמני ושהדברים משפיעים לדורות.

אדם היודע שכל פעולה אינה קשורה רק אליו אלא יש לה השלכות מרחיקות לכת, מקבל מימד אחר לניסיון. כולנו נמצאים באין ספור דילמות בחיים, אנו חווים רגעים בהם אנו זקוקים לכוחות עצומים כדי להתגבר, אנו חווים מצבים לא נעימים בהם נדרשת מאתנו יכולת איפוק, כדוגמת לא לענות בוויכוח כשהילדים ברקע, או לחילופין לעמוד בפיתוי לא להכניס מכשיר מסוים לבית. כשאנו מסתכלים בפרספקטיבה רחבה יותר, אנו מקבלים כוח. אם היינו רואים בעיני רוחנו ברגע שהתגברנו איך הבן או הבת קיבלו כוחות לעמוד בניסיונות בהם הם מתמודדים, ניסיונות בענייני יראת שמים בגיל הנעורים כשדמם רותח, אם היינו רואים בחוש איך ההתגברות שלהם מושפעת באופן ישיר מההתגברויות שלנו, כמה כוח זה היה נותן לנו להתגבר. מה לא היינו עושים כדי להעניק להם כוחות להתגבר. טמון כאן אחד מיסודות הכוח בנפש האדם: לעיתים אדם אינו מסוגל להתגבר כל עוד והדבר נוגע רק כלפיו, אבל ברגע שהאדם מבין שהוא נלחם על עתידו ועל עתיד ילדיו, הוא מקבל כוח ועוצמה.